

RAPORT

Masa rotundă regională - Fondurile Europene și Comunitățile de Romi

Buzău, 17 iulie 2015

În cadrul proiectului Proiectului „Rețeaua de Incluziune Socială a Romilor – Capacitare și Advocacy”, finanțat de Fondul ONG, granturi SEE 2009-2014, în data de 17 iulie, la Buzău, a avut loc evenimentul regional de advocacy, având ca temă „**Fondurile Europene și Comunitățile de Romi**”.

Evenimentul a fost organizat cu suportul Agenției Naționale pentru Romi, urmărind scopul de a identifica de către toți factorii interesați, autoritățile locale, experți, societate civilă și reprezentanți ai guvernului, un răspuns concret și sustenabil în rezolvarea obstacolelor și provocărilor autorităților și ONG-urilor locale în accesarea fondurilor europene în cadrul programului 2014 – 2020.

Acest eveniment a fost organizat în Sala Consiliului Județean Buzău, B-dul Nicolae Bălcescu, nr.48., bucurându-se de participarea reprezentatilor unor instituții guvernamentale, autorități publice centrale și locale, ONG-uri, precum și a unora dintre membrii rețelei RISOROM.

Întâlnirea s-a desfășurat între orele 9.00 – 13.00 după următoarea structură:

09.00 – 09.30 – **Primirea și înregistrarea participanților**

09.30 – 10.00 – **Sesiunea de deschidere a evenimentului.**

- ✓ Dl. Gelu **Duminică**, Director Executiv, Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”;
- ✓ Maria **Ionescu**, Consilier superior, Agenția Națională pentru Romi;

10.00 – 11.00 – **Sesiunea I – Probleme și obstacole întâmpinate la nivel local de către ONG-uri și autorități în absorbția fondurilor europene pentru incluziunea socială a romilor.**

- ✓ Ana **Răducanu**, Președinte Asociația Agenția de Dezvoltare Comunitară Buzău
- ✓ Daniel **Caraivan**, Președinte Asociația DanRom Făurei, Brăila
- ✓ Cornelia **Berteșteanu**, Președinte ASCED, Râmnicu Sărat
- ✓ Crețu **Alina**, Președinte Asociația Diferiți dar Egali, Buzău

11.00 – 11.30 **Pauză de cafea**

11.30 – 13.00 – **Sesiunea II – soluții concrete.** În cadrul acestei sesiuni, participanții vor avea oportunitatea de a dezbate soluții concrete de îmbunătățire a nivelului de absorbție a fondurilor europene la nivel local precum și oportunitatea de aderare la rețeaua națională RISOROM a ong-urilor romi, privind inițiative de advocacy la nivel local, regional și național.

Sesiunea de deschidere

Evenimentul a fost deschis prin adresarea unui cuvânt de bun venit participanților, de către organizatori și invitații speciali, care au deschis discuțiile în cadrul evenimentului.

D-na Maria Ionescu – consilier superior Agenția Națională pentru Romi

” Este o plăcere sa vă întâlnesc la această întâlnire organizată cu ajutorul Prefecturii Buzău, a Consiliului Local Buzău și a Agenției Împreună și totodată mulțumim pentru participarea reprezentanților invitați din partea Organizațiilor , și a Instituțiilor locale în județul Buzău. De subliniat că la nivel local în județul Buzău au fost implementate și sunt în curs de implementare mai multe proiecte, dintre care amintim , proiectul pentru eliberare acte de identitate și acte de proprietate pentru membrii comunității de romi din județul Buzău, dar și proiecte pe infrastructură, educație și mediu.”

DI. Gelu DUMINICĂ, Director Executiv Agenția de Dezvoltare Comunitară ”Împreună”, a adresat un cuvânt de bun venit participanților și a prezentat principalele oportunități de finanțare aferente programării 2014-2020.

Din partea Prefecturii Buzău – **D-I Călin Iosif** - Consilier la cabinetul Prefectului de Buzău, a subliniat că instituția Prefecturii Județului Buzău, a dat curs tuturor solicitărilor pentru toate demersurile din comunitate și ale O.N.G.-urilor , atunci când a fost nevoie.

D-na Cornelia Berteșteanu, Președinte al organizației ASCED din Râmnicu Sărat, a spus că are mai multe proiecte terminate sau în derulare și în colaborare strânsă cu instituția Prefectului a reușit ca în mai multe comune, să aducă și o rezolvare la nevoile comunității locale și în special a comunității romilor de aici.

În aceste proiecte au fost implicate mai mult de 200 de persoane din comunitatea romă, ca și grup țintă, dar și experți pe probleme de romi din primărie, și profesorii tineri din școli, cărora le-au fost întocmite cursuri de formare profesională.

D-na Maria Ionescu, a rugat audiența, să vorbească despre Fondurile de incluziune socială și despre noi programe și strategii, problemele și obstacolele întâlnite în desfășurarea proiectelor de către participanții prezenți.

DI. Gelu Dumincă a subliniat două aspecte :

”Principala noastră preocupare, a Agenției Împreună, în colaborare cu ANR, este ca începând din anul 2015, o nouă strategie poate fi alcătuită și prin care se poate atrage fonduri europene pentru mai multe proiecte. Deja au fost implementate și finalizate proiecte precum ”Pietruirea din Comuna Căndești” și Reteaua de apă la Mihaiești”, prin acestea susținând entitățile de la nivel local și sprijinind astfel comunitatea.

O altă preocupare, pentru noi, ar fi și o informare mai bună, crearea de noi parteneriate și strategii locale. Datorită faptului că, României i-au fost alocate 40 miliarde de euro pentru proiecte pe infrastructură și dezvoltarea resurselor umane, aceste fonduri trebuie atrase și folosite pentru dezvoltarea rurală și implicat în infrastructurii existente la nivel rural, cu referire la apă, drumuri și fose septice etc.

De asemenea se vor aloca sume considerabile pentru îmbunătățirea situațiilor romilor, cu condiția să se dezvolte strategii locale și parteneriate locale solide, împreună cu firmele de formare profesională, antreprenoriale, primărie, să dezvolte economia socială prin formarea unor mici afaceri de genul cofetării, afaceri de familie, magazine locale s.a., sau pentru activități în domeniul educațional și sanitar, lucru care până acum pentru domeniul sanitar nu era posibil. Toate acestea sperăm să fie incluse în programele viitoare de finanțare.

De subliniat, că fondurile pentru dezvoltarea infrastructurii rurale vor fi alocate prin instrumentele denumite GAL-uri, din care are trebui să facă parte organizațiile care vor să acceseze aceste fonduri, și de aceea rugăm implicarea acestor organizații alături de aceste GAL-uri care vor primi bani și vor fi sprijinite și de către ANR. O noutate este faptul, că, dacă până acum nu era alocată special o sumă anume pentru proiectele cu romi, de acum, 20% din totalul fondurilor trebuie alocate pentru romi și infrastructura pentru comunitatea de romi.

Este în lucru și va exista un nou mecanism la dispoziția României prin care se dorește micșorarea birocratiei pentru mărirea absorbției de fonduri, și există și idei de a se elabora anumite cheltuieli din proiecte ca sume forfetare, adică să nu mai fie nevoie de aceste date cu privire la modul cum au fost cheltuite aceste sume forfetare cu resursa umană. De aceea este nevoie ca să fim pregătiți cu actele și documentele necesare unei viitoare finanțări în comunitățile unde cel puțin 10% din populație o reprezintă romii.

În prezent, ANR și Ministerul Fondurilor, lucrează la un program, pentru a crea posibilitatea finanțării creării și eliberării de acte de identitate și de proprietate pentru minim 25% dintre romi. Este indicat ca acest lucru să fie posibil, să avem și o bună informare a entităților publice, a fundațiilor și a agențiilor guvernamentale, lucru care se dorește a se realiza cu ajutorul Rețelei RISOROM.

D-na Mariea Ionescu a subliniat că alocările financiare există ca indicatoare pe agenda viitoare, precum și fonduri pentru strategii de incluziune a romilor, educație, sănătate, infrastructură și formare profesională, și ca pasul următor, care trebuie făcut este formarea de parteneriate cu cei la nivel local.

D-l Gelu Dumincă, a spus că în momentul de față, la dispoziția Guvernului există un fond, din care poate aloca finanțări necompetitive, adică pot finanța proiecte care să se încadreze în strategia de incluziune a romilor.

D-na Mariea Ionescu a explicat faptul că se pot aduce bani la nivel local potrivit Art. 11 din Legea 215 /2015 pentru finanțări, dar care necesită formarea unor Fundații, a unui cadru legal.

Referitor al probleme și obstacolele întâmpinate la nivel local de către ONG și autorități, în absorbția fondurilor europene pentru incluziunea socială a romilor, au luat cuvântul participanții următori:

D-na Anca Răducanu, Președinte Asociației Agenția de Dezvoltare Comunitară Buzău, care a subliniat că principale probleme întâmpinate sunt:

- O lipsă a informării la nivel local referitor la fondurile care pot fi accesate , dar că acest lucru s-ar putea realiza mai facil cu ajutorul rețelei RISOROM;
- O lipsă a strategiilor locale, ca aceste strategii nu ating mereu problemele reale ale romilor ;
- O problemă cu cofinanțarea acestor proiecte , pe care ONG-urile, fiind la început de activitate nu o pot susține , iar la unele primării nu există fondurile disponibile și ca o rezolvare a acestei probleme ar fi crearea de parteneriate cu organizații , fundații mai mari sau cu Consilii Județene/ Prefecturi s.a.

D-I Călin Iosif reprezentant din partea Prefecturii Buzău: a subliniat faptul ca puține ONG -uri au echipe și știu să implementeze proiecte pentru romi și de aceea ar mai fi necesare sesiuni de instruire, training pentru acestea, la Agenția Împreună.

D-I Daniel Caraivan, Președintele Asociației DanRom Făurei din Brăila, susține că, deși, punctele de lucru la nivel local sunt constituite, ele nu sunt pe deplin active, cu toate că pot avea un rol important în implementarea de proiecte pentru romi, iar dezvoltarea locală trebuie să se facă și cu fonduri europene. A fost semnalată o problemă cu modul de raportare al experților și a primăriilor și a moderatorilor școlari și din sănătate, iar ca mod de rezolvare al acestei probleme, D-na Maria Ionescu a spus că este necesară formarea de parteneriate și a unei echipe mixte.

D-na Cornelia Brăteșteanu , Președinte al ASCED, din Râmnicu Sărat, a subliniat ca deși au avut implementate proiecte , totuși, datorită unei experiențe de până la 2 ani , nu pot accesa fonduri europene. Această problemă însă, poate fi oarecum rezolvată prin formarea de parteneriate (a sugerat D-na Maria Ionescu), cu Asociații mai mari sau fundații de genul Agenția Împreună, Policy Center sau CERE.

În cadrul sesiunii de **Concluzii și soluții concrete la aceste probleme** , participanții au avut oportunitatea de a dezbate și propune soluții concrete de îmbunătățire a nivelului de absorbție a fondurilor europene la nivel local. Astfel, au luat pe rând cuvântul participanții doritori.

D-I Comisar Șef Anghel Viorel la Inspectoratul de Poliție Buzău, la departamentul de combatere acte de violență și infracțiuni, a spus, că se poate lucra cu comunitatea de romi și că au un proiect “Spunem nu discriminării”, în care grupul țintă a fost format din mai mulți tineri romi din toate localitățile din comunitățile de romi. Scopul acestui proiect a fost transmiterea de informații către un grup de 3000 tineri și implicit către părinții și bunicii acestora , cu privire la formele discriminării și infracționalității. Ca urmare a derulării acestui proiect , efectul scontat a fost atins prin scăderea infracționalității pe următorii ani cu cel puțin 2%, ajungând până la 25% după următorii 2 ani.

D-na Anca Harabagiu – Inspector de la Inspectoratul Școlar Județean Buzău, au avut de asemenea un proiect denumit “Spune nu discriminării”. Deși nu au avut fonduri alocate special, acest proiect a fost unul bine primit în comunitățile mari de romi și mai ales în zonele rurale și a avut un impact pozitiv.

Au mai fost și proiecte de tip POSDRU și câteva finanțate de Consiliul Județean Buzău, precum și proiecte de genul “Programul a doua Șansă”, dar și pe parcursul implementării acestor proiecte, au fost sesizate câteva aspecte/ probleme și anume:

- Moderatorii școlari au avut o mare importanță în derularea acestor proiecte, și ar fi necesară o suplimentare a numărului acestor persoane angajate, dar momentan nu este posibilă angajarea acestora, din cauza blocării posturilor.
- Există copii, care doresc să urmeze o școală, să învețe să ajungă la licee, dar unii dintre aceștia nu au posibilități financiare de continuare a cursurilor la liceu sau chiar la clasele gimnaziale, o soluționare a acestor probleme ar fi alocarea unor burse pentru a ajuta financiar acești copii de romi și astfel s-ar diminua fenomenul de abandon școlar.

D-nul Gelu Duminică a luat cuvântul și a spus că se cunosc aceste probleme, atât cu școlile la care frecventează majoritatea elevi - copii romi, dar și lipsa unor condiții care fac diferențe între aceste școli și cele care sunt dotate, spre exemplu cu apă potabilă și chiar toalete interioare. De aceea, ar trebui să fie pus accentul pe un program de ucenicie la o scară mai largă pentru a fi formată viitoarea forță de muncă. De asemenea, ar trebui pus accentul pe o schimbare a sistemului de învățământ la nivelul mediatorilor școlari, care ar trebui să fie și profesori, și mai ales pe programul “Școala – prima șansă”, prin care copiii să aibă parte de aceeași educație și șansa la educație.

D-na Mariea Ionescu, a adăugat la cele de mai sus că o problemă globală a acestor fapte ar fi sărăcia, de unde și nevoia de mediatori de sănătate și că ar trebui luată în considerare o depolitizare la nivelul primăriilor locale și a școlilor, și că ar trebui format un sistem prin care se vor lua măsuri integrate la toate nivelurile, și care va fi alimentat și din fondurile europene, prin aplicarea și obținerea de finanțări din aceste fonduri.

D-na Alina Monica Crețu, care lucrează în sistemul de protecție socială, a subliniat că învățământul special, poate fi o altă cale de discriminare a romilor și anume activitatea Comisiilor care stabilesc handicapul copiilor romi.

În concluzia întâlnirii , d-nul Gelu Duminică , a spus "Asta vrem să facem noi pentru viitorul nostru!", încurajând participanții să lucreze împreună și astfel să reușească mai mult pentru comunitate, nu numai pentru romi, precizând că "schimbarea poate începe cu noi" .

De asemenea, s-a adresat invitația organizațiilor prezente, de a-și exprima intenția de colaborare în cadrul rețelei RISOROM, reprezentanții proiectului „Rețeaua de Incluziune Socială a Romilor – Capacitare și Advocacy” exprimându-și disponibilitatea de a oferi informații suplimentare și de a transmite condițiile /formularele necesare pentru cei care doresc să adere la rețea.